XVI. évf. 11. szám
2026. november

KEMLIB

Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

https://www.jamk.hu/hu/kemlib
http://epa.oszk.hu/02700/02762

Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábián Ildikó, Macher Péter,
Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

T a r t a l o m

Regionális szakmai műhely Veszprémben – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK 3

Megyei körkép **5**

Katonadolog: Borgula András a JAMK-ban – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK 5

Egy mágikus könyvbemutató – TAKÁCSNÉ KRISKÓ JUDIT, JAMK 6

Ősi tudás, ökológiai megoldások és a független kutatás kérdései: Varga Zoltán előadása FORISEK TÍMEA, JAMK 6

Könyvcserebere – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK 7

Retro teakvíz – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK 8

KultFeszt 2026 – NAGY-OTTINGER VIRÁG, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR 8

Nemzetiségi kiállítások könyvtárunkban – HATVANI ISTVÁN, JAMK 9

Útinapló: Peru – ILLÉS ZSÓFIA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR 9

OKN **10**

Segítségnyújtás rászoruló embereknek – SUTÁNÉ CSULIK ANDREA, JAMK 10

Könyves Vasárnap 2026 – SUTÁNÉ CSULIK ANDREA, JAMK 10

Most a papírszínház – SULLER ILDIKÓ, JAMK 11

Biogazdálkodás kis területen: Őry Barnabás előadása a könyvtárban – FORISEK TÍMEA, JAMK 12

Világtitkok a könyvtárban – MACHER PÉTER, JAMK 12

Milyen lánggal ég a réz? – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK 13

Lapról hangra – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK 13

Az optimizmus nyomában: játékos foglalkozások a Felsőgallai Fiókkönyvtárban – L. DÜRGŐ BRIGITTA, JAMK 14

Optimista dinó kézműves délután – BANKÓS BEATRIX, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR 14

Író-olvasó találkozó Szlavicsek Judittal – ILLÉS ZSÓFIA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR 15

Bessenyei Gábor ifjúsági regényíró előadásai – ILLÉS ZSÓFIA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR 15

Az optimizmus egy nyitott könyvvel kezdődik – TURINÉ KISS ADRIENN, JÓKAI MÓR VÁROSI KÖNYVTÁR 16

Muti mit olvasol? – TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA, JAMK 17

GYEREKSAROK **19**

Zenetanárok a Mesesarokban– GERGINÉ KOLOK MELINDA, JAMK 19

Boszorkányos mesedélután a könyvtárban – MAKÓ LILIÁNA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR 19

Halloweeni tök készítő délután – BANKÓS BEATRIX, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR 19

Őszi gyermekprogramok a Komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban 20

Helytörténet, honismeret **21**

1956 Komáromban és Esztergomban – MACHER PÉTER, JAMK 21

303 Squadron: Helyi érték – TAKÁCSNÉ KRISKÓ JUDIT, JAMK 22

Regionális szakmai műhely Veszprémben

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Készül az új Országos Könyvtári Stratégia (2027-2031). Ennek okán a tervezetet megíró hat szakmai szervezetet tömörítő kerekasztal egy egész országot lefedő roadshow keretében igyekezett elérni a könyvtárosokat, hogy hozzászólásaikkal, véleményükkel, a saját könyvtártípusuk adta körülmények szemszögéből vizsgálva a koncepciót, első kézből adjanak visszajelzést az anyaggal kapcsolatban.

Pécs (október 7.), Szeged (október 9.) és Miskolc (október 14.) után a roadshow utolsó állomásaként a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár adott otthont a szakmai workshopnak és a Közép-Dunántúli Régió könyvtárainak október 19-én. Komárom-Esztergom megyét a TMJV József Attila Könyvtár vezetősége, név szerint Mikolasek Zsófia, Fábián Ildikó, Suller Ildikó, Sutáné Csulik Andrea, Hatvani István, Török Csaba és jómagam képviselte.

Mielőtt megkezdődhetett volna a közös munka, **Kovácsné Koreny Ágnes**, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója, a stratégia-alkotás egyik legfőbb mozgatórugója röviden ismertette a dokumentumba foglalt főbb irányokat, elképzeléseket. A továbbiakban ő és **Tőzsér Istvánné Géczi Andrea**, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke koordinálta a kollektív gondolkodást. Kisebb csoportokban dolgoztunk, és összesen hat feladatot oldottunk meg:

- meghatároztuk, hogy mik lennének azok a 2031-ben tetten érhető változások, melyek alapján a stratégia megvalósulását sikeresnek értékelnénk;
- végiggondoltuk, hogy mik azok a pontok az új stratégia-tervezetben, melyek kellőképpen kifejtésre kerültek, és melyek azok, melyek véleményünk szerint hiányoznak, vagy nem eléggé körvonalazottak;
- sorrendbe állítottuk a tizenkét stratégiai célterületet fontosságuk szerint;
- majd megvizsgáltuk, hogy ezeken a területeken a saját könyvtárunkat tekintve mi a jelenlegi helyzet, és mit szeretnénk elérni;
- végezetül meghatároztuk, hogy milyen beavatkozásra lenne szükség konkrétan;
- és mi az, amit a probléma megoldásáért helyben tehetünk, mihez kell viszont ágazati akarat.

Összességében nagyon fárasztó nap után, de jó hangulatban álltunk fel az asztaloktól. Jó volt átélni a közös problémákról való gondolkodás eredményességét, és azt érezni, hogy az észrevételeink nyitott fülekre találnak.

Fotó: TCSF

Az azóta eltelt rövid idő alatt Kovácsné Koreny Ágnes elkészítette az összes worshopon kapott visszajelzés összefoglalóját. Eszerint a könyvtárak a stratégia fő irányvonalait megerősítették, de több ponton konkrétabban kívánják látni a megvalósítás feltételeit és a beavatkozási pontokat. Főként a humánerőforrás és a finanszírozás kérdése foglalkoztatta a résztvevőket, mivel úgy gondolják, hogy minden szolgáltatásfejlesztés feltétele a biztonságos szakmai- és intézményi alap.

A továbbiakban a tájékoztatás hitelessége miatt fontosnak tartom, hogy az összefoglalóból szó szerint idézzek:

„A műhelysorozat néhány javaslata közvetlenül a stratégiai célrendszert érinti. Közülük a legfontosabb a Szegeden megfogalmazott indítvány: az olvasásfejlesztés jelenjen meg önálló, kiemelt stratégiai célként. Más felvetések inkább új országos programot kívánnak: ilyen az életpálya és képzés összekapcsolása, a finanszírozási és szolgáltatási minimumok vizsgálata, az országos könyvtárinformatikai fejlesztés vagy a könyvtárak társadalmi pozicionálása.

A helyszíni elemzések több konkrét, vitára alkalmas gondolatot is tartalmaznak: a könyvtári MI-közszolgáltatás lehetőségét; a költségvetéshez kapcsolt országos finanszírozási minimum felvetését; a munkatársak mentálhigiénés támogatását; a jó gyakorlatok adaptációját segítő szakmai rendszert; a sajátos tanulási szükségletekhez igazodó eszközök biztosítását; az intézményi terek és az energetikai feltételek összehangolt fejlesztését. (…)

A kerekasztal számára három döntési szint különíthető el: a célrendszer tartalmi módosítása; a célokhoz kapcsolódó országos programok előkészítése; valamint a végrehajtás felelősségi, finanszírozási és mérési kereteinek meghatározása.”

A tervek szerint novemberben kerül átdolgozásra a kapott visszajelzések figyelembe vételével az Országos Könyvtári Stratégia. Még sok részletkidolgozás vár az alkotókra, és ebben további aktív együttműködésre hívják a szakmai szervezetek a könyvtáros társadalmat.

Fotó: TCSF

Fotók: IKSZ oldaláról

Katonadolog – Borgula András a JAMK-ban

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Amikor az ember már komolyan kezdi azt hinni, hogy nem érdeklődünk egymás iránt, hogy a közöny, az elszigetelődés és a felületes virtuális kapcsolódások mellett nincs már igény a személyes egymásra figyelésre, akkor érkezik egy előadó a könyvtárba, és azzal varázsolja el a közönségét, hogy 100 percben a saját életéről beszél. Október 14-én **Borgula András** volt a József Attila Könyvtár vendége.

Borgula András (Fotó: TCSF)

Borgula Andrást sokan ismerhetik az ATV közéleti műsoraiból, vagy a Klubrádióból. Azt viszont már kevesebben tudják, hogy ő az alapítója, rendezője, művészeti vezetője és motorja az ország egyetlen zsidó színházának, a Gólem Színháznak. A társulat egyik darabjával, előadónk és Németh Virág közös alkotásával, a *Szakácskönyv a túlélésért* című színpadi művel már tavaly találkozhattak könyvtárunk látogatói. Most viszont magát az alkotót volt alkalmuk közelebbről megismerni.

A filmrészletekkel, fotókkal és zenével illusztrált önálló esten Borgula András vicces, kedves életképeken keresztül mutatta be saját történetét.

Bár a közönségnek sokszor volt alkalma nevetni az est folyamán, az előadó élete nem volt mentes megpróbáltatástól, kemény kihívásoktól és veszteségektől. Őszintén mesélt arról, hogy a családja milyen sokáig titkolta előtte zsidó származását, ami egy külföldre szakadt rokon váratlan telefonhívása után derült csak ki a kisiskolás András számára. Az est során az előadó beavatta közönségét abba is, hogyan alakította át ez az új ismeret alapjaiban az életét: elkezdte keresni a gyökereit, a teljes homályból indulva lassan-lassan megismerte a vallását, a héber nyelvet, s az identitáskeresés legnagyobb lépéseként, egy sikertelen színművészetis felvételi után Izraelbe is kiköltözött. Az előadóművészi pályára készülő fiatalemberből aztán egyik napról a másikra kötelező sorkatonai szolgálatot teljesítő kiskatona lett az izraeli hadsereg egyik legkeményebb harcoló alakulatánál, a nehéztüzérségnél. Hallgattam ezt a humoros, érzékeny lelkű, már-már törékeny embert, és egyszerűen nem tudtam elképzelni őt éles bevetéseken, a harctéren süvítő lövedékek közepette parancsokat osztogatni, pedig az az igazság, hogy a sorkatonából a többéves katonai kiképzés után főhadnagy lett.

De mindaz a tapasztalat, amit katonaként szerzett sem tudta eltéríteni őt a művészi pályától, sőt egész további életére hatott, hiszen megtanulta, hogy mindent el tud érni az ember, amiben igazán hisz. Ez a szemlélet segítette Borgula Andrást abban, hogy a szolgálat után a Tel Aviv-i Egyetemen színházi rendezést tanuljon, majd nyolc évvel később, visszatérve Magyarországra, 2005-ben megalapítsa, és azóta is fenntartsa, működtesse a Gólem Színházat. Egy civil, tematikus színház életben tartása nem kevés kihívást jelent. Támogató társ nélkül még nehezebb lenne ezt a küldetést beteljesíteni. Így, az est vége felé járva Borgula András a feleségét és – közös életük tragédiájába is bepillantást engedve -, meg nem született gyermeküket is bemutatta a hallgatóságnak.

A közönség és az előadó egymásra hangolódása megerősített engem abban, hogy van még helye az egymás felé fordulásnak, az egymás iránti érdeklődésnek és az elfogadásnak ebben az elidegenítő világban.

Egy mágikus könyvbemutató

TAKÁCSNÉ KRISKÓ JUDIT, JAMK

Október 21-én az Európa Kiadó egyik magyar szerzője, **Kocsis Szilvia** tartott rendhagyó irodalom órát központi könyvtárunkban a Tatabányai Árpád Gimnázium diákjai számára. Kocsis Szilvia eredeti foglalkozása pszichológus, szabad idejében hobbiként kezdett el történeteket írni. Az Európa Kiadó karolta fel, amelynek eredményeként idén október elsején jelent meg első könyve, a *Solum – A törött mágia*. Ez a könyv egy trilógia első része, amelynek folytatásait remélhetőleg hamarosan olvashatjuk.

Kocsis Szilvia nem csak a *Solum* című könyvét mutatta be, hanem egy nagyon érdekes előadáson keresztül ismertette, hogyan épül fel egy fantasy regény. Az előadás nem csak egyoldalú volt: az írónő a gyerekeket is bevonta a beszélgetésbe, kérdéseket tett fel nekik, és igen sokan válaszoltak is. Az előadásból megtudhattuk, hogy Solum világa miért 4 birodalomra tagolódik, miért pont 12 kiválasztott kell, és miért csak 4 főszereplő szemén keresztül látjuk az eseményeket. Ők nem hősök, mert nekik is megvannak a hibáik, amikből vagy tanulnak, vagy nem. De ezzel is csak azt akarta érzékeltetni az írónő, hogy ők is épp olyanok, mint azok a fiatalok, akik olvassák: nem tökéletesek, de mégis ez teszi őket szerethetővé. Kocsis Szilvia prezentációval és kis videókkal készült, amikkel még közelebb szerette volna hozni Solum világát a diákok számára.

Fotó: Macher Péter

Nagyon lelkesek voltak a gimnazisták, és nagy volt az érdeklődés a könyve iránt. A bemutató után dedikálásra is volt lehetőség, és Szilvia a végén megjegyezte, hogy szívesen jönne még könyvtárunkba bemutatót tartani a következő kötetek megjelenése után.

Ősi tudás, ökológiai megoldások és a független kutatás kérdései

– Varga Zoltán előadása az öko-esték keretében

FORISEK TÍMEA, JAMK

2026. október 20-án különleges előadásnak adott otthont a József Attila Könyvtár. **Varga Zoltán** geológus, „civilben” a Tatai Geológiai Múzeum igazgatója, a Móricz János Kulturális Egyesület elnöke és lelkes, független Dél-Amerika-kutató látogatott el az intézménybe. A hallgatóság egy időutazáson vett részt; megismerkedett az ősi dél-amerikai kultúrák világával.

Varga Zoltán (Fotó: Forisek Tímea)

Az előadás első felében a résztvevők megismerkedhettek azokkal a különleges ökológiai és mezőgazdasági megoldásokkal, amelyeket az ősi civilizációk alkalmaztak a természeti adottságokhoz való alkalmazkodás során. Ezek a népek sokszor mostoha, szűkös körülmények között is képesek voltak kimagasló terméseredményeket elérni, méghozzá olyan módszerekkel, amelyek a mai kor embere számára is tanulságosak lehetnek.

Varga Zoltán bemutatta, hogyan hasznosították elődeink a természet erőforrásait, miként alakítottak ki hatékony gazdálkodási rendszereket, és milyen ötletes megoldásokkal válaszoltak a környezeti kihívásokra. Különösen érdekes volt, hogy egyes, korábban kevéssé ismert vagy elfeledett eljárások jelentőségét a kutatók csak az utóbbi években kezdték felismerni. Az ősi tudás így nem csupán történelmi érdekesség, hanem a fenntartható mezőgazdaság és a környezettudatos gondolkodás számára is értékes lehet. Régen tudták mire hasznosítható a faszén (nemcsak

grillezésre), és a zeolit. Utóbbi kiemelkedő volt az inka kultúra fennmaradáshoz. Hogy miért? A zeolit természetes ásvány, mely megkötötte és kiszűrte a káros anyagokat a vízből és a talajból. Ezt már évezredekkel ezelőtt ismerték az inkák, használták az ivóvizük tisztítására és a termőtalaj javítására (kevesebbet kellett öntözni). Ma mire használjuk? A kerti tavak szűrő rendszeréhez és macskaalomként.

Az előadás második része már jóval túlmutatott a geológia és a régészet világán. A vitaindító gondolatok középpontjában a független kutatások szerepe, lehetőségei és korlátai, valamint a tudományetika fontos kérdései álltak. Hol húzódik a határ a tudományos tekintély és a bizonyítékok között? Mi történik azokkal az információkkal, amelyek a kutatások során felmerülnek, de nem kapnak kellő nyilvánosságot? Mi akadályozhatja a bizonyítékokkal alátámasztott új felismerések terjedését? És vajon kinek az érdeke, ha bizonyos kérdések nem kerülnek a szélesebb nyilvánosság elé?

Az előadás ezekkel a kérdésekkel arra ösztönözte a hallgatóságot, hogy ne fogadja el automatikusan a megszokott álláspontokat, hanem merjen kérdezni, utánajárni az állításoknak, és a tekintély helyett a tényekre, a bizonyítékokra támaszkodva alakítsa ki saját véleményét.

Varga Zoltán előadása így két, első pillantásra különböző, mégis szorosan összekapcsolódó témát hozott közel a közönséghez: az ősi civilizációk természetközeli tudását és a mai tudományos gondolkodás szabadságának kérdését.

Az október 20-i találkozó legfontosabb üzenete talán az volt, hogy a múlt megismerése és a jelen megértése egyaránt nyitottságot, kíváncsiságot és kritikus gondolkodást kíván. Hiszen a tudás gyarapodásának egyik legfontosabb feltétele, hogy merjünk kérdezni, vizsgálódni, és a válaszokat mindig a bizonyítékok fényében keressük.

Könyvcserebere

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

Nagyon szoros és régi kapcsolat fűzi intézményünket az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtárhoz. Testvérkönyvtárunknak tartjuk őket, folyamatosan figyeljük egymás tevékenységét, és segítünk is, ahol tudunk.

Egy szép októberi délelőttön **Kovačič Gizella**, érsekújvári kolléganőnk szlovák nyelvű könyveket hozott ajándékba: kurrens gyermek-, ifjúsági és felnőtt szép- és szakirodalmat, melyek zömmel Bánhidai Fiókkönyvtárunk olvasóit örvendeztetik majd meg. Ő sem ment haza üres kézzel: A korábbi években a Kölcsey Ferenc testvérkönyvtár - támogató pályázat keretében tudtunk magyar nyelvű könyveket beszerezni magyar ajkú olvasóiknak. Ebben az évben ez a lehetőség sajnos megszűnt, de a KELLÓ ingyenes könyvfelajánlása révén nagyon szép köteteket tudtunk átadni számukra: az érsekújvári magyar nyelvű könyvmolyok sok-sok új olvasnivalót találnak majd könyvtáruk polcain. Egyeztettünk csereprogramokról is: könyvtárhasználati, olvasásfejlesztő foglalkozásokat tartunk majd egymás könyvtáraiban, és cserekiállítások is szerveződnek a két intézmény között.

Fotó: Opálka Tamara

Feltöltenek ezek a találkozások, örülünk a barátságuknak.

Retro teakvíz

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

Könyvtárunknak kiemelt célcsoportjai a nyugdíjas klubok, mi magunk is helyet adunk egynek, és örömmel veszünk részt programjaikon.

Balázs Andrea, a Vöröskereszt CEHE nyugdíjas alapszervezetének titkára a tatabányai önkormányzat honlapján, az időseknek szánt programok között talált rá a könyvtár által meghirdetett programlehetőségre, amely felkeltette érdeklődését. Könyvtárunk csapatépítést ajánlott fel a nyugdíjas szervezeteknek – ezzel élt ez a közösség is.

A kvízdélután keretében régi tatabányai fényképeket kellett felismerni, felhangzottak Szécsi Pál, Koós János, Németh Lehel, Kovács Kati, Cserháti Zsuzsa dalai. Voltak kérdések a teáról, a teázás fajtáiról, de receptekkel is meggyűlt a baja időnként a csapattagoknak.

Én nagyon jól szórakoztam, fantasztikus összetartó közegben tölthettem el ezt a pár órát, remélem a résztvevők is jól érezték magukat.

KultFeszt 2026

NAGY-OTTINGER VIRÁG, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR

A dorogi Gáthy Zoltán Városi Könyvtár szeptember 16-18. között rendezte meg hagyományos *KultFeszt* elnevezésű programsorozatát. A három nap alatt a képzőművészet, az irodalom, a zene és a gasztronómia egyaránt szerepet kapott, és hol elgondolkodtatták, hol pedig megnevettették a közönséget.

Az első napon **Szabó-Berghauer Zoltán** intézményvezető köszöntötte a jelenlévőket és hivatalosan is megnyitotta az eseményt. A szinte minden érzékszervünket igénybe vevő programsorozat egy igazán szemet-lelket kápráztató kiállítással kezdődött, amelyet valóban ritkán látott áhítattal fogadott a közönség.

A **Végh Éva** dorogi képzőművész által bemutatott moszkvai születésű Anastasia Vdovkina *Tűzzel, szívvel, lélekkel* című tűzzománc-kiállítása, egy szívvel, lélekkel alkotó művész szemén és alkotásain keresztül láttatta a saját maga belső világát, illetve világlátását. A megnyitót **Madar Jusztina** fuvolaművész játéka tette még ünnepibbé.

A következő napon egy már ismerős arcot láthatott és halhatott a közönség. **Csapó Csaba** irodalomtörténész előadásait mindig nagy érdeklődés övezi, de a székek kihasználtságából ítélve bátran állíthatjuk, hogy telt ház volt. Az *Ahol a Nyugat született – pesti kávéházak* című előadás során az alapos kutatások eredményeit anekdotákkal fűszerezve, könnyen emészthető formában ismerhette meg a vegyes korosztályból álló közönség. A rendhagyó irodalom- és történelemórán a részvevők betekintést nyerhettek a korabeli írók törzshelyeinek világába, köztük a budapesti szellemi élet központjává vált Centrál Kávéházba is. Megismerhettük az írók szokásait és a kávéházak színfalai mögött zajló életet, ami közelebb hozta a korabeli szellemi és alkotói világot a ma emberéhez.

Az esemény zárónapján **Sinkó Gyula**, egykori esztergomi televíziós önálló estjén vehettek részt az érdeklődők. A *Nagy átverések – alkoholba fojtva* című zenés-irodalmi műsor könnyed irodalmi történetekkel, közös énekléssel és játékos kvízkérdésekkel szórakoztatta a közönséget, miközben borok kóstolásával fokozhatták az élményt. Örkény István egypercesei, Királyhegyi Pál fanyar humora és Berda József történetei – aki mi másért adta volna verse kéziratát, mint egy liter borért — egyaránt mosolyt csaltak a hallgatóság arcára. A vendégek – a jó hangulat mellett– a garamkövesdi szőlőtermelők jóvoltából fogyaszthatták az ízletes nedűt. A közös éneklés, az irodalom és a borkóstoló különleges harmóniája tette teljessé a háromnapos *KultFeszt*et.

Reméljük, hogy a színes őszi programokkal sikerült sokak kedvében járni, akár csak egy napra is.

Találkozzunk jövőre ugyanitt!

Nemzetiségi kiállítások könyvtárunkban

HATVANI ISTVÁN, JAMK

A közelmúltban két kiállításnak is otthont adott könyvtárunk a Tatabányai Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat (TUNÖK) közreműködésével.

Október 16-án nyílt meg a *Gyermekek a Nap sugarai* című tárlat, amelyet Ivan Franko születésének 170. évfordulója alkalmából rendeztek meg. A kiállításon a Magyar–Ukrán Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium diákjainak alkotásait tekinthették meg az érdeklődők. A megnyitón **Zakar Irina**, a TUNÖK elnöke mondott köszöntőt, majd az iskola tanulói Ivan Franko verseinek előadásával színesítették az eseményt.

November 6-án újabb kiállítás nyílt galériánkban, ezúttal a magyar–ukrán diplomáciai kapcsolatok felvételének 35. évfordulója alkalmából.

A magyar nyelvű, információs tablókból álló tárlat Ukrajna történelmét mutatja be az érdeklődőknek. A kiállítást ez alkalommal is Zakar Irina nyitotta meg.

Útinapló – Peru

ILLÉS ZSÓFIA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Október 13-án Útinapló sorozatunk legutóbbi alkalmán **Török Csaba**, a tatabányai könyvtár munkatársa volt a vendégünk, aki három hetes, Bolíviát is érintő perui útjáról mesélt nekünk.

Fotó: Illés Zsófi

A közönség nemcsak a látnivalókról – Limáról és vonzáskörzetéről, Cuscóról és Machu Picchuról, a Titicaca-tó vidékéről, illetve La Paz környékéről hallgathatott meg részletes élménybeszámolót, hanem sok egyéb érdekességet is megtudhatott Peru és Bolívia történelméről, földrajzáról, éghajlatáról. A nézők érdeklődését mi sem mutatja jobban, mint hogy az előadás végén még közel egy órán át záporoztak a kérdések, melyek elsősorban a mindennapi életről, a helyiek hétköznapjairól, szokásairól szóltak. Jó beszélgetés alakult ki, melynek során az előadó egyéb utazásai is szóba kerültek.

Köszönjük Török Csabának az izgalmas úti beszámolót! Reméljük, hamarosan újra találkozunk egy másik Útinapló előadás keretei közt!

Segítségnyújtás rászoruló embereknek

SUTÁNÉ CSULIK ANDREA, JAMK

Évek óta jótékony célhoz kötjük az ingyenes beiratkozást az őszi könyvtári héten. Idén az Országos Könyvtári Napok központi témájához, az optimizmushoz kapcsolódva halmozottan hátrányos helyzetű munkanélküli embereknek gyűjtöttünk. Partnerünk az Utcai Szociális Segítők Egyesülete volt. Balatoni Ágnessel, az USZSE vezetőjével intézményünk igazgatóhelyettese, Feketsné Kisvarga Anita egyeztetett, miben tudunk segíteni az egyesületnek. Könyvtárunkat hajléktalanok is látogatják, így a két intézmény tevékenysége összekapcsolódik. Sok helyről kapnak adományba nadrágokat, felsőket, kabátokat, cipőket, és egyéb ruhákat, de legnagyobb szükségük az alsóneműre és a zoknira van. Ezért idén egy éves, ingyenes könyvtári tagságot kaphatott, aki új, címkés alsóneműt hozott a könyvtári héten. Felajánlásokat az akcióban való részvételi szándék nélkül is elfogadtunk. 112 olvasó élt a felkínált lehetőséggel, s ezzel tíz doboznyi férfi és női zoknival és fehérneművel járultunk hozzá az egyesület munkájához. A célzott felajánlások mellett egyéb ruhadarabok is érkeztek, amelyek nagymértékben hozzájárulnak a rászorulók támogatásához.

Az olvasói ajándékokat november 13-án, a Szociális Munka Napja alkalmából adtuk át partnerintézményünknek.

Könyves Vasárnap 2026

SUTÁNÉ CSULIK ANDREA, JAMK

Országút, vigyél haza!

A nap zárásaként lendületes country dallamokkal fogadta a könyvtárba betérő látogatókat **Jurásek Dániel** előadó (egyben olvasónk is). Különleges élményt nyújtó, vidám country darabok előadásával teremtett kellemes hangulatot a megjelenteknek. A délután bebizonyította, hogy a country nem csupán egy zenei stílus, hanem egy életérzés, amely kortól függetlenül képes összehozni az embereket.

„Most elültetjük, tavasszal nézegetjük”

Könyves Vasárnap, 2026. október 11-én a beiratkozási akció mellett közös virághagyma ültetésre (is) invitáltuk olvasóinkat az Öko-teraszon. Színpompás krókusz-, tulipán-, csillagvirág-, fürtös gyöngyike hagymák várták „örökbefogadóikat” aznap. A cserepeket egyedi névtáblákkal láttuk el, így mindenki figyelemmel kísérheti saját virágát. Bizakodunk, hogy tavasszal virágba borul a könyvtár zöld szíve. ☺

Mozogj velünk!

A rohanó hétköznapokban megfeledkezünk arról, hogy a testünknek és az elménknek is szüksége van a tudatos megállásra, a feltöltődésre és a lágy, ámde hatékony átmozgatásra. Chi kung és tai chi elemekkel Hatvani István kollégánk várta kortól és nemtől függetlenül az érdeklődőket.

Most a papírszínház

SULLER ILDIKÓ, JAMK

Színház, ahol akarod… címmel tartott szakmai napot könyvtárunk 2026. október 5-én.

Ahogyan a cím is sugallja, a papírszínház felhasználási módjai álltak a középpontban. A visszajelzések szerint színesre, tartalmasra sikerült a rendezvény, reméljük, minden résztvevő talált benne számára megfelelő elemet, hiszen…

- ízelítőt kaptunk a *Kamishibai* történetéből kiindulva több képes történetmesélési technikából;
- óvodás, 3-4. osztályos, és felső tagozatos korosztályok körében tartható komplex foglalkozásokból;
- számos ötlet, játék, mondóka és dal felhasználási lehetőségeiről;
- arról, hogyan, milyen eszközökkel egészíthetjük ki – bábosíthatjuk - a történetmesélést;
- s hogy dönthetünk, „elbújunk”-e a paraván mögött, vagy láthatóak maradunk, szemkontaktust tartva a hallgatóinkkal, „kiszólva” a meséből, és nem utolsósorban remek churrost kóstoltunk egyik lelkes előadónk által...

A **Csimota Kiadó** képviseletében **Waltényi Lídia** számos kiadvánnyal érkezett, melyeket a kollégák, illetve az érdeklődő szülők és pedagógusok a helyszínen megvásárolhattak. A szakmai nap résztvevői már megszokták, hogy apró ajándékot kapnak ezeken az alkalmakon, ám ezúttal sikerül ezt fokozni: a kollégáink által készített mese-automatától „kérhettek” egy személyre szabott fabulát.

Előadóink:
Székely Andrea mesteroktató, művésztanár, bábszínházi rendező, az *Apor Vilmos Katolikus főiskola*; **Deák Anikó**, **Székely Laura** és **Keszi-né Nagy Adrienn** a komáromi *Jókai Mór Városi Könyvtár*; **Takács Viktória** az egri *Bródy Sándor Könyvtár* és **Suller Ildikó** a *TMJV József Attila Könyvtár* képviseletében.

Biogazdálkodás kis területen – Őry Barnabás előadása a könyvtárban

FORISEK TÍMEA, JAMK

Az Országos Könyvtári Napok keretében, az Öko est programjaként **Őry Barnabás** tartott előadást a József Attila Könyvtárban, *A 3 órás kert* című könyvéről. Az érdeklődők betekintést nyerhettek a biogazdálkodás gyakorlati fortélyaiba, és számos hasznos ötletet kaphattak ahhoz, hogyan lehet kis területen is hatékonyan kertészkedni. Kevés befektetett munkával magas terméshozam érhető el.

Az előadás során szó esett a talaj minőségének fontosságáról, a komposztálás szerepéről és a megfelelő öntözésről is. Őry Barnabás gyakorlati példákon keresztül mutatta be azokat az apró, mégis jelentőséggel bíró trükköket, amelyek segítségével a rendelkezésre álló területből a lehető legtöbbet hozhatjuk ki, miközben a természet egyensúlyára is figyelmet fordítunk. Kiemelte a növények megfelelő társítását valamint a megfelelő fajtaválasztás jelentőségét is. Kitért a kártevők elleni védekezésre is biohatékony módszerekkel (mezei pocok kontra macska).

Az előadó fényképekkel is szemléltette, hogy a biokertészkedés kis területen is megvalósítható, és megfelelő módszerekkel gazdaságilag is megtérülő lehet. A bemutatott példák jól érzékeltették, hogy tudatos tervezéssel, a talaj gondos ápolásával és a természetes folyamatok kihasználásával bőséges termés érhető el.

A József Attila Könyvtár Öko estjének résztvevői így nemcsak gyakorlati tanácsokkal gazdagodhattak, hanem további hasznos információt is kaphattak ahhoz, hogy saját kertjükben is hatékonyan működhet a biogazdálkodás. Az előadás rámutatott arra, hogy a sikeres kertészkedéshez nem feltétlenül nagy területre, hanem megfelelő tudásra, odafigyelésre és jól megválasztott módszerekre van szükség.

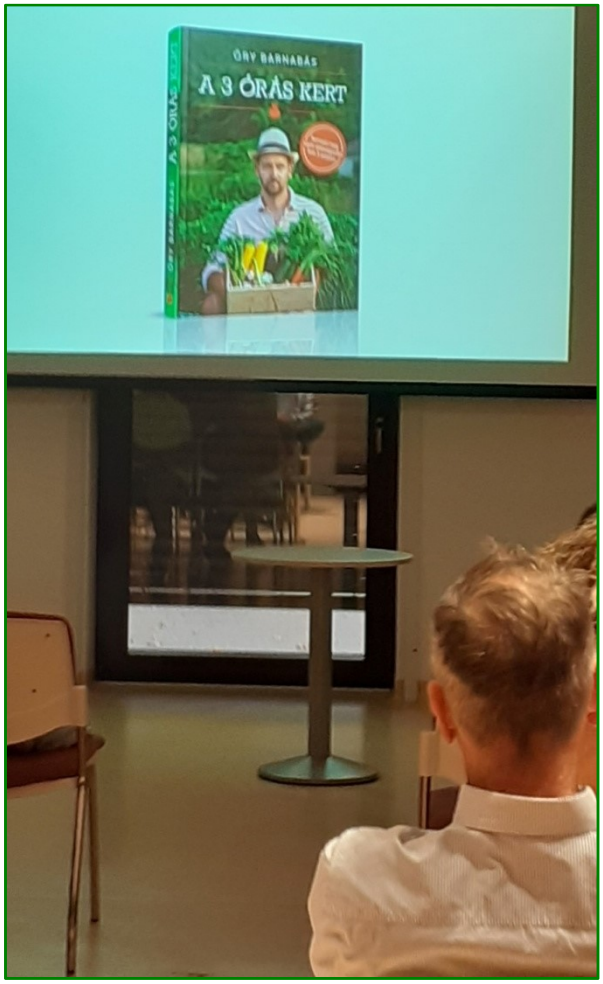

Fotó: Forisek Tímea

Világtitkok a könyvtárban

MACHER PÉTER, JAMK

A tatabányai József Attila Könyvtárban **Zolczer János** újságíró, producer tartott előadást a 20. század történetének legnagyobb rejtélyeiről.

Fotó: Macher Péter

Zolczer János 1956-ban született egy Balassagyarmathoz közeli felvidéki faluban. A település akkor Csehszlovákia része volt. Érdekességként elmesélte, hogy az egyik szomszédos faluban született Gerő Ernő, aki az 1945 utáni Magyarország egyik meghatározó politikai vezetője lett. Zolczer János Pozsonyban tanult, majd 1986-ban Münchenbe, a Német Szövetségi Köztársaságba emigrált, ahol a média világában kezdett el dolgozni és saját céget alapított.

Az ezredforduló időszakában ismerte meg **Mihail Gorbacsov**ot, az SZKP egykori főtitkárát. Együtt látogattak el a 20. század legmeghatározóbb politikusaihoz, közéleti személyiségeihez és készítettek velük interjúkat. Gorbacsovval húsz éven keresztül jó barátságban voltak.

A szerző előadásában a 20. század legnagyobb történelmi titkait igyekezett közelebb hozni az érdeklődő közönségnek. Először egy általa készített kisfilmet vetített le az 1956-os forradalomról. Itt leginkább Maléter Pál honvédelmi miniszter szovjetek általi letartóztatására fókuszált. Elmondta, hogy az ezredforduló időszakában hármasban beszélgetettek Gorbacsovval és II. János Pál pápával. Ekkor Zolczer János rákérdezett a pápa elleni 1981-es merénylet hátterére. A találkozó során Gorbacsov tagadta, hogy a Szovjetuniónak köze lenne a merényletthez.

Zolczer János utánanézett az 1969-es Holdra szállás kérdésének is. Elmondása szerint a témában Neil Armstrong űrhajóssal, valamint szovjet asztronautákkal is beszélgetett. Megállapítása szerint a Holdra szállás valóban megtörtént. A csernobili katasztrófa hátterében szerinte egy rossz gombnyomás állt. Az idősebbik George Bush elnök pedig úgy tájékoztatta, hogy nem voltak földönkívüli lények a nevadai körzetben.

A szerző képeket vetített híres emberekkel való találkozásairól, a rendezvény végén pedig lehetőség volt kérdezni, könyvet vásárolni. A szerző két könyvét hozta a magával: a *Világtitkok*, valamint *A XX. század - 100 év - 100 esemény - 100 film* című monográfiákat.

(Világtitkok, történelem másképp. Zolczer János előadása és könyvbemutatója. Országos Könyvtári Napok, József Attila Könyvtár, Tatabánya, 2026. október 6.)

Milyen lánggal ég a réz?

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

Milyen lánggal ég a réz? Milyen színű papírra nyomtatják a Financial Times nevű brit újságot már 1893 óta? Milyen színű a homok a hawaii Papakōlea partszakaszon? – Hasonló kérdésekre kerestük a választ a kitudjahanyadik könyvtári kocsmakvízen, és volt olyan, hogy a kapott válasz helyesnek bizonyult.

Nehéz fejtörőkkel néztek szembe azok, a SZÍNES összeállítású csapatok, akik arra vállalkoztak, hogy az Országos Könyvtári Napok pénteken beneveznek a könyvtári kocsmakvízre. A táskákból előkerülő nasik és italok bátorítottak, erőt adtak (gondolom…) a nehéz feladatok elviseléséhez, de, mi könyvtárosok is jó vendéglátók voltunk: helyi borok, házi szörp, és lilahagymás zsíroskenyér felülmúlhatatlan illategyvelege töltötte be a rendezvénytermet. Bemelegítő kérdések, kapcsolati kör, drágaköves, zenés, képes, Venn-diagrammos, duplanehéz feladatok izzasztották a résztvevőket, de szerencsére szomjoltóban nem volt hiány.

Elrepült a két óra, fáradtan ünnepeltük a nyerteseket. Találkozunk decemberben!

Lapról hangra

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány második alkalommal hirdette meg a *Lapról hangra* kampányt. Ennek célja, hogy a látássérült emberek minél több újságcikkhez férjenek hozzá. A cikkeket civilek olvassák fel, a hangfájlokat a megadott honlapra feltöltik, a rászorulók pedig a megfelelő tisztítás és a szükséges vágások után, jó minőségben meg tudják hallgatni azokat.

Az idei Országos Könyvtári Napok (OKN) keretében meghirdetett, 2. Lapról hangra felolvasó versenybe idén a József Attila Könyvtár is benevezett. Takácsné Kriskó Judit kollégám leválogatta azokat a folyóiratokat, melyekből nagy valószínűséggel választhattak olyan cikkeket a felolvasásra vállalkozók, melyek még nem voltak meg a szervező adatbázisában. A kampányban való sikeres részvételhez a könyvtárosaink hangján kívül a könyvtárhasználókéra is szükségünk volt, így az ő számukra is meghirdettük a felolvasási lehetőséget.

Az OKN időszaka alatt összesen 45 felvétel született, kilenc civil és hét könyvtáros olvasott fel. A hangfájlok közül tizenkettőt informatikusunk, Pukló Dániel vágott kisebbekre, hogy fel lehessen tölteni azokat a megadott méretben. A felolvasott szövegeket október 12. és 25. között töltöttük fel a kívánt oldalra. A feldarabolt hangos cikkeket is számba véve, összesen hatvanegy felvétel, 380 Mb méretű anyag került átadásra az Alapítványnak. Köszönöm kollégáim, Hatvani István és Sutáné Csulik Andrea szervezői támogatását, Pukló Dánielnek pedig a technikai háttér biztosítását.

Az olvasók annyira megkedvelték ezt a tevékenységet, hogy visszajelezték: kampányon kívül is szívesen felolvasnának. Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány egyelőre azonban az

országszerte feltöltött hangfájlok véglegesítésével foglalkozik. Megvizsgálják azt is, hogy melyik könyvtártól kapták a leghosszabb, használható fájlokat. Ez fogja ugyanis eldönteni, hogy ki nyerte a felolvasó versenyt.

Izgatottan várom a végeredményt, de ha nem nyertünk, akkor is megérte együttműködni egymással és az olvasókkal egy ilyen szép célért: látássérült honfitársaink segítéséért.

Az optimizmus nyomában – játékos foglalkozások a Felsőgallai Fiókkönyvtárban

L. Dürgő Brigitta, JAMK

Az Országos Könyvtári Napok 2026-os kampányhetének központi témája az optimizmus volt. Ehhez a gondolatkörhöz kapcsolódva a Felsőgallai Fiókkönyvtárban az optimista szemlélet, a pozitív gondolkodás, a kitartás és az egymás iránti figyelmesség került a gyermekfoglalkozások középpontjába. Az október 5-én, 6-án és 8-án megtartott alkalmakon két óvodai és két iskolai csoport vett részt.

A legkisebbeket az *„Állati optimizmus”* című interaktív foglalkozás várta. A gyerekek képzeletbeli erdei kalandra indultak, ahol az állatok különféle nehézségekkel és kihívásokkal találkoztak. A közös játékok, beszélgetések, találós kérdések és mozgásos feladatok segítségével a kicsik az állatok történetein keresztül ismerkedhettek meg a bizakodó hozzáállás fontosságával.

A program során olyan egyszerű, mindennapi helyzeteket dolgoztunk fel, amelyekkel a gyermekek maguk is találkozhatnak: mi történik, ha valami nem sikerül elsőre, ha segítségre van szükségünk, vagy ha egy társunk szomorú? A közös gondolkodás során arra kerestük a választ, hogyan segíthetünk egymásnak, miként találhatjuk meg a nehézségekben is a pozitív lehetőségeket. Az élményszerű feladatok üzenete egyszerű volt: érdemes újra próbálkozni, nem szabad feladni, és mindig jó érzés másoknak örömet szerezni.

Az iskolás korosztály számára *„Az optimizmus fája”* című foglalkozás kínált közös élményt. A gyerekeknek egy különleges küldetést kellett teljesíteniük: meg kellett keresniük az elrejtett faleveleket, hogy segítségükkel életre keltsék az optimizmus fáját. A feladatok során különböző élethelyzetekkel találkoztak, amelyekben el kellett dönteniük, hogyan lehet egy-egy kellemetlen vagy nehéz szituációt derűlátóban megközelíteni.

A játék részeként a tanulók optimista és pesszimista gondolkodásmódot tükröző helyzeteket hasonlítottak össze. Felismerték, hogy ugyanazt az eseményt többféleképpen is értelmezhetjük, és sokszor a hozzáállásunkon múlik, hogyan érezzük magunkat egy adott helyzetben. A feladatok megoldásával fokozatosan megtelt az optimizmus fája: a gyermekek jócselekedeteket, biztató gondolatokat és pozitív üzeneteket jelképező levelekkel díszítették fel.

A négy foglalkozás közös üzenete az volt, hogy az optimizmus nem a problémák hiányát jelenti, hanem azt, hogy a nehézségek ellenére is képesek vagyunk meglátni a lehetőségeket és bízni egymásban. A Felsőgallai Fiókkönyvtárban ezeken a napokon ez a szemlélet valódi közösségi élménnyé vált: a gyerekek a közös játék során megtapasztalhatták, hogy egy biztató szó, egy segítő gesztus vagy egy pozitív gondolat mások napját is szebbé teheti.

Optimista dinó kézműves délután

Bankós Beatrix, Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtár

Fotó: Makó Liliána

Az OKN (Országos Könyvtári Napok) hete alkalmából került megrendezésre az *“Opimista dinó kézműves délután”* október 7-én. Örömünkre sok-sok gyerkőc érkezett, minden szék gazdára lelt az asztal körül. A kicsik (és persze a nagyok is) szorgosan vágtak és festegettek egy órán keresztül. Végül elkészültek az optimista dinók, mindegyik más-más színnel és mintával. Volt aki csíkokat, volt aki pöttyöket kapott. Reméljük, hogy azok akik eljöttek, ugyanolyan optimisták és színesek maradnak ebben a borús időben, mint a dinók, amiket készítettek.

Író-olvasó találkozó Szlavicsek Judittal

ILLÉS ZSÓFIA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Október 6-án az Országos Könyvtári Napok keretében **Szlavicsek Judit** volt könyvtárunk vendége. A szerzőt joggal nevezik a balatoni krimik királynőjének: 2020 óta négy, a Balaton partján játszódó krimije jelent meg, hamarosan pedig nyomdába kerül az ötödik rész, az *Éjsötét Badacsony*.

Szlavicsek Judit elmesélte: egy életközepi válság hatására költözött családjával a Balaton partjára, ahol addigi jogász munkáját feladva fiatalkori szerelme, az irodalom, azon belül is a krimiírás felé fordult. Első regényét, a *Légy/ott*ot egy közösségi oldalon, részenként publikálta a Covid idején. A történet hamarosan megtetszett egy kiadónak, a megjelenés óta pedig nincs megállás. Nyomozója, a negyvenes, alkoholproblémákkal küzdő Kardos Júlia immár ötödik ügyét készül kinyomozni, ezúttal a Badacsonynál – a bejelentésre, hogy az *Éjsötét Badacsony* talán az utolsó Kardos Júlia-krimi lesz, a közönség hangos tiltakozással reagált.

A beszélgetés további részében szóba került még a krimi, mint műfaj helyzete Magyarországon, az írás és anyaggyűjtés különféle fázisai, illetve a szerző különálló regényei is: a *Viharcsapda* és a *Doszpot nyomoz*. Utóbbiról Szlavicsek Judit elárulta, hogy a jövőben film és sorozat is készülhet majd belőle.

Az író-olvasó találkozó sikerét mutatja, hogy az utolsó félórában végig a közönség kérdéseire válaszolt Szlavicsek Judit, néhány kulisszatitkot is elárulva a hamarosan megjelenő regényről.

Fotó: Dollmayer Bea

Végül dedikálás következett, ahol egy kis négyszemközti beszélgetésre is lehetőség nyílt a szerzővel. Köszönjük ezt a jó hangulatú estét minden résztvevőnek!

Bessenyei Gábor ifjúsági regényíró előadásai

ILLÉS ZSÓFIA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Október 5-én az Országos Könyvtári Napok alkalmából **Bessenyei Gábor** ifjúsági regényíró volt a vendégünk, aki három különböző témában tartott előadást iskolásoknak.

Fotó: Illés Zsófia

A kisebbek egy interaktív kutyusos mesefoglalkozáson vehettek részt, a középiskolások pedig a görög mitológiával, illetve a regényírás fortélyaival ismerkedhettek meg.

Bessenyei Gábor népszerű regényíró, akinek videós novelláit többszázezren követik a TikTokon, regényei pedig rendre felkerülnek az ifjúsági sikerlistákra. Legújabb története, a *Tacsi Tesók Titkos Társasága* a kisiskolás korosztályt szólítja meg. Hozzánk a Jázmin Iskola harmadik, illetve a Kőkúti negyedik osztályos tanulói látogattak el, akik részt vehettek egy tacsis mese megalkotásában. Ők dönthették el, hogy a történet során Luna, a tacskólány melyiket válassza a különböző lehetőségek közül – közben a meseírás szabályaival, jól bevált trükkjeivel is megismerkedtek.

A kicsik után a Jávorka Szakképző Iskola középiskolás tanulói érkeztek, akik az *Olümposz zegzugai* és *Az ötlettől a regényig* című előadásokat hallgatták meg. Bessenyei Gábor – aki maga is ír görög mitológián alapuló történeteket – kevésbé ismert mítoszokkal ismertette meg a diákokat, arra is rávilágítva, hogyan vannak jelen ezek a többezer éves történetek mai mindennapjainkban, illetve a popkultúrában. A regényírásról szóló előadás során pedig az írás, könyvkiadás világát igyekezett közelebb hozni a tanulókhoz, bemutatva nekik egy regény születésének folyamatát, illetve az íróvá válás mai kihívásait – mint például az online jelenlét, közösségi média-használat.

A diákok a nap végén az új ismereteken kívül még könyvjelzőket is hazavihettek. Reméljük, hogy minél többen kedvet kaptak saját történeteik megírásához, illetve az olvasáshoz!

Az optimizmus egy nyitott könyvvel kezdődik

TURINÉ KISS ADRIENN, JÓKAI MÓR VÁROSI KÖNYVTÁR

Az idei Országos Könyvtári Hét jelmondata és témája szerint *„Az optimizmus egy nyitott könyvvel kezdődik.”*.

Ennél találóbb gondolat és mottó aligha jellemezhette volna azt a sokszínű programsorozatot, amelynek során a könyvek, a tudás, a kreativitás és az inspiráció együttes találkozása tükröződött a rendezvényeinkre ellátogatók számára.

Az optimizmus nem csupán az egyén derűlátását, vagy bizonyos dolgokhoz a pozitív hozzáállását jelenti. Benne rejlik a kíváncsiság, a fejlődés vágya, az alkotás öröme és a közösségi élmények ereje is. Rendezvényeink éppen ezt az üzenetet közvetítették a látogatók felé.

Igen nagy érdeklődés övezte **Endrei Judit** látogatását, aki évtizedek óta a hitelesség, az emberi kapcsolatok, és az értékteremtés nagykövete is. A közönségtalálkozón személyes élmények, történetek, életbölcsességek hangzottak el.

Judit évek óta az előadásain az aktív időskor alappilléreit osztja meg a hallgatósággal, valamint választ kaphattunk azon fontos kérdésekre is, hogyan erősítsük az önbizalmunkat, vagy hogyan legyünk képesek arra, hogy megfelelő élethelyzetekben tudjuk érvényesíti saját magunk akaratát úgy, hogy ez ne keverjen bennünket stresszet okozó konfliktusokba.

Endrei Judit az utazási élményeit képes kivetítéssel, és érdekes sztorikkal színesítette.

Megfogalmazódott az a fontos megállapítás is, hogy az optimizmus nem feltétlenül velünk született adottság, hanem nap mint nap gyakorolható és elsajátítható szemlélet.

A hét programjai között helyt kapott a „Közgazdaság és a boldogság” témakör is, és ezt az izgalmas kérdést járta körül **Dr. Barsi Boglárka** egyetemi adjunktus az előadásában.

Vajon hogyan mérhető egy térség gazdasági és társadalmi teljesítménye? Az érdeklődők megtudhatták, hogy a fejlődés nem csupán számokban és GDP-ben mérhető.

Egy közösség elégedettségét az előbb említettek mellett az életminőség, a biztonság, a térség megfelelő egészségi hálózata, a kulturális lehetőségek, valamint a szabadidő értelmes eltöltésére alkalmas lehetőségek is nagyban befolyásolják, és meghatározzák, tehát a gazdasági eredmények és a boldogság egymást erősítő tényezők.

A könyvek szeretete egy egészen különleges művészeti formában is megjelent a programjainkban.

A könyvszobrászat világába betekintve a résztvevők megtapasztalhatták, hogyan válhat egy kötet nem csupán az olvasás eszközévé, hanem kreatív alkotássá is.

Kellemes, halk zenei kíséret mellett bizony komoly kézügyességet igénylő műhelymunka folyt kolléganőnk **Giczi Annamária** vezetésével.

Igényes és kreatív papírmunkák váltak a könyvekből, nagyon találó és különleges ajándékötlet lehet a készítők hozzátartozóinak.

Zárórendezvényünk szombat délutánra a családokat invitálta z Eszterhéj Műhely a *Világjáró gyermekdalok* című előadásával.

A gyerekek és szüleik egy fantasztikus koncerten vehettek részt mesével, tánccal és hangszerbemutatóval.

A programjaink sokfélesége rávilágított a könyvtári héten arra, hogy a könyvtár jóval több, mint a könyvek gyűjteménye.

Tudásközpont, alkotóműhely, érdekes találkozások, mélyreható élmények és inspirációk gazdagították könyvtárunk életét az Országos Könyvtári Napok alkalmával.

Endrei Judit

Muti mit olvasol?

TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA, JAMK

A Bánhidai fiókkönyvtár az októberi könyvtári héten egy olyan közös programra várta látogatóit, amely lehetőséget biztosított bárki számára, hogy kedvenc olvasmányát bemutassa egy kötetlen beszélgetés keretében.

2026. október 7-én 16 órától kezdődő programunkat Sopotnikné Percze Beáta, a TJ ESZI Család és Gyermekjóléti Központ munkatársa vezette, aki több programunknál is közreműködött már az előző években. Egy rövid bemutatkozást követően szerette volna felmérni, hogy a program részvevői milyen kategóriájú és témájú könyveket kedvelnek. Az olvasói paletta elég színesnek ígérkezett, így olyan történeteket keresett, amelyek mondanivalójukban ezektől lényegesen eltérő, elgondolkodtató alkotások.

A közös beszélgetés fonalát elindítva vendégeink mai nézőpontból próbálták górcső alá venni az ajánlott könyveket, megtalálni a történetben a lehetőségeket, sokszor a jelen valóságot.

A feldolgozásra került művek közül kiemelnék párat, melyek mondanivalójukkal napjainkban is megállják a helyüket:

Gail Carson Levine: Elátkozott Ella

A mű egy mesebeli bárókisasszony történetén keresztül bemutatja, hogy a számtalan előny, jó tulajdonság ellenére miért is elégedetlen valaki a sorsával. Mi vezet a boldogsághoz?Hogyan lehet jó és rossz emberek között eljutni a felismeréshez? A modern meseregény felnőttek számára is tanulságos lehet, akik okkal, esetleg ok nélkül úgy érzik, hogy mások miatt kerültek olyan helyzetbe, amiből jelenleg menekülni szeretnének. Igaz, ezt a művet kevesen ismerték a jelenlévők közül,de at örténet folyamának tovább szövésével végül közös megoldás kerekedett.

Ernest Hemigway: Az öreg halász és a tenger

Meglepetésként akadt egy olyan klasszikus mű is az olvasók palettáján, mellyel tanulmányaik során már mindenki találkozott.

Az író kisregénye Santiago, az egyszerű kubai halász tengerrel folytatott heroikus küzdelmét mutatja be.

Egyik vendégünk rámutatott, hogy hosszú évek után, a könyvet újra elolvasva már más szemmel látta az író által megörökített világot, visszajött a mű egyik örök gondolata, melyszámára mindig erőt adott az élet adta nehéz helyzeteiben:
„Az ember nem arra születetett, hogy legyőzzék.”

Viviane Villamont: Kisdarázs

A Kisdarázs becenévre hallgató kislány egy vidám, bohém apa és egy hisztérikus, semmirekellő anya lánya. A hölgy a férjét elhagyja, kislánya később kolostorba kerül. Éveken keresztül sikerül megakadályoznia, hogy férje elváljon tőle és magához vehesse gyermeküket. Kisdarázs nehéz sorsa ellenére életörömmel keresi és tehetséggel éli mindennapjait egy boldogtalan zárdanövendék társaságában.

Az élet sötét oldalát bemutató történet mindannyiunk számára sugall valamit: Bárhová is születünk, visz el az utunk, ha örömmel végezzük feladatunkat, akkor nem csak magunknak, hanem másoknak is adni tudunk valamit.

A program végére egy olyan kevésbé ismert könyv bemutatása és ajánlása került Betti részéről, mely az emberi szeretet és jóság köré szövi gondolatait és cselekményét:

Wass Albert: Az éjjeli pávaszem

A meseszerű történetben az Erdő szelleme elszomorodik, mivel minden rossz cselekedetnek nyoma marad a földön, ezért felszáll a Jóistenhez, aki azt tanácsolta neki, hogy menjen és teremtsen valami emléket a jótettek számára is. Az Erdő szelleme pillangót teremtett, így ezek viszik hírül a jó cselekedetet, hogy nyoma maradjon a jóságnak!

A mesebeli történet tanulsága reméljük örökzöld marad: az emberek jószándéka, ha nem is pillangóként, de egykor szép emlékként múltunkat fogja színesíthetni.

A program végére látogatóink némi ízelítőt kaptak a szépirodalom hatalmas tortájából, a bemutatásra kerülő kötetek bebizonyították, hogy mai világban is igény van a szórakoztató könnyed olvasmányokon kívül tartalmas művekre is, hisz ezek formálják látásmódunkat.

Reméljük, hogy a következő generációk, ha más formában is, de ezt tovább viszik!

Zenetanárok a Mesesarokban

GERGINÉ KOLOK MELINDA, JAMK

2026. október 30-án, az idei évad első mesesarok rendezvényén *A vakond nadrágja* című mesével **Berendi Viktória** gitártanár és **Lakatos - Kajati Adriána** hegedűtanár várta a gyerekeket a KisBalázs Gyerekkönyvtárban. A történet után kedves művésztanáraink duójának virtuóz hangszerjátékát is élvezhettük. Az ismert magyar népdalokon kívül a *Kisvakond* televíziós sorozat zenéje is felcsendült, a lelkes aprótalpú közönség legnagyobb örömére. Részünk lehetett egy kis közös örömzenélésben is, az utolsó dalnál a bátrabbak különböző ritmushangszerekkel maguk is csatlakozhattak az előadókhoz. Végül hangszersimogató következett, ahol a gyerekek nagy örömmel és lelkesedéssel próbálták ki a gitárt és a hegedűt. Természetesen a már megszokott kézműves foglalkozáson is alkothattak az érdeklődők.

Fotó: Gerginé Kolok Melinda

Boszorkányos mesedélután a könyvtárban

MAKÓ LILIÁNA, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Fotó: Makó Liliána

Október 20-án tartottuk a második mesedélutánunkat, mely kellemes hangulatban telt. Diafilmeket néztünk, majd egy kis kézműveskedés következett: fonalból boszorkányokat készítettünk, festettünk, és kartonpapírból könyvet, valamint hegyes kalapot is alkottunk nekik, a nap végére minden kis boszorkány egyedi külsőt kapott. 💜🏡

Halloweeni tök készítő délután

BANKÓS BEATRIX, MAGYARY ZOLTÁN TUDÁSKÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Halloween alkalmából megrendezésre került október 28-án a *Halloweeni tök készítő délután*. Örömmel láttuk, hogy a kézműveskedés résztvevői türelemmel és érdeklődéssel igyekezték elkészíteni a pihe-puha zsenília fonalból készülő tököket. Végül egy óra alatt be is fejezték az alkotást. Volt köztük morcos, boldog és szomorkás is. Reméljük, hogy ezek az aprócska halloweeni tökök kiváló díszként szolgálnak majd a ház körül október 31-én.

Őszi gyermekprogramok a Komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban

Idén ősszel könyvtárunk gyermekrészlegén sokszínű programokkal kedveskedtünk olvasóinknak. A szezont a programok sorában a Völgyhajó bábszínház előadása nyitotta, az *Egy kondér népmese* című produkciójával, melyet a Magyar Népmese Napja alkalmából szerveztünk. Ezen apropóból idén is, mint oly sok éven keresztül meghirdettük rajzpályázatunkat, ami most a *„Legkedvesebb mesebeli segítőm”* címet kapta és amelyre több, mint 200 alkotás érkezett az óvodás korosztálytól egészen a középiskolásig.

Októberben **Vig Balázs** meseírót köszönthettük könyvtárunkban, aki egy rendkívül vidám, oldott hangulatú író-olvasó találkozón szórakoztatta a harmadikos-negyedikes diákokat.

Nem sokkal ezután az Eszterhéj Duó látogatott el hozzánk és hozta el *Világjáró Gyerekdalok* c. lemezük több európai népzenéből merítkező dalait.

A november is tartogatott számunkra izgalmakat: Schmöltz Margit *Kék Imágó* könyvét ismerhettük meg egy szuper jó gyermekfoglalkozás keretében.

A hidegebb idő és sötétebb nappalok beköszöntével újra elővehettük a diavetítőnket: minden szerdán 10 órától várjuk a kicsiket, nagyokat régi és új dia-mesékkel!

A szezont az Országos Rajzfilmünnep filmvetítéseivel zárjuk, amelyen két klasszikus mesével (*Szaffi*, *Csongor és Tünde*) ismerkedhetnek meg a harmadik, negyedik osztályos tanulók.

1956 Komáromban és Esztergomban

MACHER PÉTER, JAMK

Komáromban a Brigetio Öröksége Látogatóközpontban került megrendezésre a Komáromi Klapka György Múzeum és Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Megyei Levéltára közös, 1956-os tematikájú konferenciája.

A megjelenteket **Dr. Baksa-Ströcker Renáta**, Komárom város jegyzője köszöntötte, majd Számadó Emese múzeumigazgató előadásával kezdődtek a referátumok. **Számadó Emese** vázolta az 1950-es évek Komáromának jellemző vonásait. A Duna menti várost 1945. március 28-án foglalta el a szovjet Vörös Hadsereg; az egység parancsnoka a szociáldemokrata Horváth Józsefet nevezte ki a város polgármesterévé. Még az évben megkezdték az Erzsébet híd megépítését csehszlovák-magyar közös vállalkozás keretében. A hidat végül 1946. január 6-án adták át. Számadó Emese a mindennapi élete valamennyi szegmenségére kitért. Ismertette a helyi ipar, mezőgazdaság, oktatás, egyházi helyzet, szórakozási lehetőségek jellemzőit.

Számadó Emese (Fotó: KGYM)

Ezt követően **Pokornyi Gábor**, a múzeum igazgatóhelyettese ismertette Komárom 1956-os eseményeit. Október 26-án tüntetés vette kezdetét, melyben nagy szerepet vállalt Mohácsi Gyula tanító, aki virágot helyezett el az I. világháborús emlékmű előtt. Szabó Imréné V.B. elnök is szeretett volna a tömeghez szólni, őt azonban kifütyülték. Október 27-én megválasztották a forradalom helyi vezető testületeit. A november 4-i szovjet invázió után, november 12-én a karhatalmi alakulatok is megjelentek a városban. A Kádár-kormányhoz hű egység tagjai máig tisztázatlan körülmények között két személyt lőttek le november 13-án.

Wencz Balázs, az MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltárának igazgatója az NDK-ban történt 1953-as felkelés és a magyar 1956-os szabadságharc közötti párhuzamokat vizsgálta. Szerinte kelet-németországi felkeléshez jelentősen hozzájárult az áruhiány és az iparban bevezetett normaemelés. Ahogy 3 évvel később Magyarországon, úgy itt is a szovjet típusú jelképek eltávolításával vették kezdetét az események.

Szabó Csaba Gábor levéltáros a Komáromi járás falvainak ’56-os eseményeit vizsgálta. A forradalmi átmenet a falvakban szinte mindenhol azonos módon ment végbe. Teherautón tüntetők érkeztek Komáromból, akik követelték a szovjet jelképek eltávolítását, majd sürgették a helyi forradalmi szervek megválasztását és a hatalom átadását. Különbség abban volt, hogy a november 4. után visszatérő V.B. elnök milyen jelentést fogalmazott meg a Kádár-kormánynak az eseményekről. Volt, aki nem nevezett meg felelősöket és igyekezett védelmébe venni a helyi forradalmárokat, és volt, aki kemény számonkérést sürgetett.

Kimmel Máté levéltáros a Dorogi járáshoz tartozó Dág településen vizsgálta a lakosság és a helyi pártelit ’50-es évekbeli viszonyát. Elmondása szerint sokan ekkor még mindig inkább a helyi papokhoz fordultak problémáikkal.

Ábrahám Tamás (Fotó: Macher Péter)

Ábrahám Zsolt Tamás a korszak komáromi fegyveres erőit vizsgálta, kitérve a szovjet hadsereg helyi erőire, határőrségre, vízrendészetre, légoltalomra, valamint a városi és járási rendőrségre.

Fotó: KGYM

Borz Tamás segédlevéltáros az esztergomi munkásőr század 1957-es megalakulását vizsgálta. A munkásőrök megjelenése valóban félelmet keltett a lakosság körében, ugyanakkor jellemző volt köreikben a fegyelmezetlenség. Sokan munkahelyi elfoglaltságaikra való hivatkozással voltak távol az aktív részvételtől, valamint gyakori volt az alkoholprobléma.

(1956 Komárom megyében konferencia,
Brigetio Öröksége Látogatóközpont, 2026. október 20.)

303 Squadron – Helyi érték

TAKÁCSNÉ KRISKÓ JUDIT, JAMK

Október 27-én **Pozsgay Gyula** új képregényének a bemutatója volt a József Attila Könyvtárban. A mű a II. világháború lengyel repülős százada, a *303 Squadron* történetét mutatja be. Pozsgay Gyula grafikus, akinek a képregény rajzolás nem várt fordulatként csöppent az életébe. Az *Öreg tigris* című műve volt az első képregénye, ez az alkotás a nagyapja előtt is tiszteleg, aki pilóta volt.

A 303 Squadron a megszűnt Lengyelország pilótái voltak, akik amíg tartott a háború az angol hadsereg alatt szolgáltak, de végig a hazájukért küzdöttek. Elszántan, bosszúvágytól fűtve folytatják a harcot az ellenséggel, immár Nagy-Britannia egén. Ez a vadászrepülő-alakulat lett az, ami a legeredményesebb csatákat vívta a németek ellen. A lengyel vadászrepülő-század pilótái a bátorságukkal, elszántságukkal és felejthetetlen légi győzelmeikkel írták be nevüket a történelembe.

Pozsgay Gyulát a lengyelek keresték fel, hogy foglalkozzon a híres lengyel repülőszázad történetével. Az ő precíz szakmai tehetségével szeretnének méltó módon megemlékezni a hős pilótákról. A munka során sok segítséget kapott másoktól, hogy minél hitelesebben tudja életre kelteni és visszaadni a lengyel pilóták történetét. A lengyel katonák, hagyományőrző egyesületek emlékei, a tárgyi emlékek segítették, hogy ugyanolyan részletesen ábrázolja a tárgyakat, személyeket, ahogy akkor festettek. A közönség megismerkedhetett a képregény rajzolás folyamatával, miként épül fel, milyen szabályokat kell betartani, hogy tényleg élvezhető legyen az elkészült mű. Egy képsorozat elkészülése elég hosszú folyamat, az első vázlatoktól kezdve a forgatókönyven át egészen a nyomdába kerülésig egy éves munkáról van szó. Azt is megtudtuk, hogy egy képregény rajzoló nem csak dedikálja a képregényt, hanem rajzol is.

A bemutató végén kiderült, hogy a következő években is készül képregényekkel Pozsgay Gyula, amiket kíváncsian várunk.

Fotó: Takácsné Kriskó Judit